

עיריית נתניה

נתניה

ברשות מרים פיירברג

ניתוח הרשות על פי המדד המוניציפלי

תקציר

- ▶ המצב הכלכלי של נתניה נשאר יציב בתקופה שבין 2004-2011 כאשר הגידול בהוצאות אוזן ע"י גידול בהכנסות. סך המשאבים שעומדים לרשות הרשות גדלו משמעותית
- ▶ ההשקעה הכספית בתושב גדלה משמעותית כאשר עיקר התוספת מגיעה מהשקעה עצמית
- ▶ החוב הכולל של העיר כמעט והכפיל את עצמו בעקבות השקעות בתשתיות, אך הגידול בהכנסות שנבע מהשקעות אלה איזן את הגידול בהוצאות המימון
- ▶ ממוצע הוצאות השכר לעובדי הרשות ירד, בעיקר בעקבות העסקת בכירים בשכר ממוצע יותר נמוך, כאשר מנגד פרשו לפנסיה עובדים בעלי ממוצע שכר גבוה שהעלה את הממוצע הכללי של שכר הפנסיונרים.
- ▶ עבודה על תוכנית המתאר לנתניה החלה והיא עדיין בשלבים ראשוניים. התוכנית מתבצעת תוך שיתוף הציבור
- ▶ הנגישות למידע באתר הרשות טובה והעיר מציפה מידע רב בנוגע לתכנון העירוני, אם זאת אין התייחסות לתהליכי שיתוף ציבור מוסדרים בתהליכי התכנון העירוניים

תוכן הסקירה

▶ נתונים כללים על הרשות

▶ ניתוח השקעה בתושב

▶ סקירה של נגישות ושקיפות המידע שמספקת הרשות

▶ סקירת הרשות בהיבט התכנון העירוני

▶ סקירה כלכלית של הרשות

▶ איזון תקציבי – סעיף ההכנסות

▶ איזון תקציבי – סעיף ההוצאות

▶ נספח ניתוח השקעה בתושב

▶ נספח ניתוח כלכלי של הרשות

נתונים כלליים על הרשות

- ▶ מספר תושבים: 189.7 אלפים (1), 213.7 אלפים (2)
- ▶ מספר משקי בית: 73,500 (2)
- ▶ אשכול סוציואקונומי: 5
- ▶ ראש העיר המכהן: מרים פיינברג משנת 1998, 81.1% מהקולות בבחירות 2008
- ▶ מספר חברי מועצה (כולל ראש העיר): 27 מתוכם 3 חברי הנהלה
- ▶ הרכב המועצה: נתניה אחת (9*), ש"ס (4), למען נתניה (3), מפדל, ליכוד, ישראל ביתינו, גל (2), סיעות מושב בודד (3)
- ▶ הרכב גילאים באוכלוסיה: 27.3% מתחת לגיל 18, 14.8% מעל 65
- ▶ הרכב מגזרי של האוכלוסיה: 93.1% יהודים ו-6.7% אחרים
- ▶ אחוז הזכאות לבגרות בשנת 2011 – 64% במגמת עליה
- ▶ אחוז הזכאים שעמדו בדרישות הסף לאוניברסיטאות – 78% במגמת יציבה עם נטיה לירידה

(1) – נתוני הלמ"ס 2011

(2) - (תמצית דוחות כספיים 2011)

* - מפלגת ראש העיר, 8 + ראש העיר

עיקרי ניתוח השקעה בתושב

▶ השקעה בתושב

- ▶ מאז 2004 הגדילה הרשות את ההשקעה בתושב ב-1000 ש"ח לתושב כאשר עיקר התוספת מגיע ממקורות עצמיים
- ▶ ההשקעה בתושב בנתניה קרובה לממוצע ההשקעה באשכול 5 ו-6 כאשר נתניה משקיעה בממוצע יותר ממקורות עצמיים

▶ השקעה בחינוך

- ▶ ההשקעה בחינוך בנתניה גבוהה במקצת מהממוצע לאשכול ולאשכולות הסמוכים, בעיקר בזכות השקעה ממקורות עצמיים

▶ השקעה ברווחה

- ▶ עיקר ההשקעה ברווחה בא לידי ביטוי בהנחות מארנונה אך משקלן ירד מעט. עומס ההשקעה ברווחה על התקציב העצמי אופייני לערים גדולות

סקירה של נגישות ושקיפות המידע שמספקת הרשות

- ▶ הרשות מדורגת ע"י עמותת שקיפות בינ"ל ישראל (שבי"ל). בשנת 2012 קיבלה הרשות את הציון 49 ומדורגת במקום ה-7 מתוך 13 הרשויות שנסקרו.
- ▶ הפערים המרכזיים לפי דו"ח שבי"ל 2012:
 - ▶ מידע על מענקים ותמיכות, נתוני כספים
 - ▶ חוזים ומכרזים בנושאי תשתיות וכ"א
 - ▶ מידע בנושאי תכנון, בנייה וסביבה
- ▶ הנתונים שאותם אני מצאתי כרלבנטיים (כולם כוללים במדד שבי"ל) מסופקים באתר הרשות או באתרי לוויין של הרשות.
- ▶ מהסקירה הקצרה שביצעתי חלק מהפערים שקיימים בסקירת שבי"ל לשנת 2012 תוקנו

סקירת הרשות בהיבט התכנון העירוני

▶ תוכנית מתאר עירונית

▶ תוכנית מתאר מעודכנת לנתניה, נת/2035, מקודמת תוך קיום תהליך של שיתוף ציבור מאז 2011. על פי המידע באתר לא הייתה התקדמות מאז מפגש זה (לא מול הציבור) ותוכנית זו טרם הופקדה בועדה המחוזית

▶ מעבר לתוכנית המתאר העירונית מקודמות ברשות תוכניות רבות אשר לגביהן מופיע פירוט באתר הרשות

▶ תהליכי שיתוף ציבור

▶ אין התייחסות לתהליכי שיתוף ציבור במסגרת אתר הרשות.

▶ למרות שאין התייחסות לשיתוף ציבור, רמת הנגישות באתר למידע תכנוני כללי גבוה ביחס לרשויות אחרות

נתונים כלכליים של חיפה

- ▶ נתונים עיקריים מתמצית דוח כספי 2011:
- ▶ תקציב שנתי 1,091,760 אש"ח
- ▶ גרעון שוטף – 215 אש"ח
- ▶ גרעון מצטבר 37,989 אש"ח במגמת ירידה
- ▶ עומס מלוות 461,986 אלפי ש"ח ובמגמת עליה, 6.8% מהתקציב מופנה לתשלום חובות.
- ▶ הכנסות עצמיות מהוות 72% מכלל ההכנסות הרגילות, ממוצע יחס מיחזור החוב השנתי עומד על 65%
- ▶ בתב"ר יש עודף זמני של 80,743 אש"ח
- ▶ בשנים 2003-2011 חל גידול של 287.75 אלפי מ"ר בשטחי התעסוקה בעיר
- ▶ ביחס לגידול של 1,327 אלפי מ"ר בשטחי מגורים, יחס של 1:4.5. עבור מבנה הארנונה של נתניה יחס זה אינו בריא.

עיקרי ניתוח כלכלי של הרשות

- ▶ ההתפתחות והצמיחה שחוזה נתניה בין 2003 ל-2011 ניכרת בגידול משמעותי בהכנסות תוך שמירה על מאזן חיובי בין הכנסות מעסקים להוצאות על עסקים ומגורים
- ▶ למרות זאת המדדים מעידים שההכנסות ממגורים הופכות ליותר דומיננטיות, מצב שמעיד על קיטון בתקציב הראלי הפנוי להשקעה בתושבים.
- ▶ בפועל החלק היחסי המושקע בתושבים נשמר בזכות צמצום החלק היחסי של הוצאות השכר הכללי – הרשות הגדילה את ההשקעה בתושבים תוך ההתייעלות בסעיף כ"א העירוני.
- ▶ בתקופת הבדיקה גדל החוב של הרשות באופן משמעותי, בחינת עלות תועלת של ההשקעות שבגינן נלקחו החובות מראה כי התוספת להכנסות העיר מפצה על העלויות השנתיות הנוספות של ההשקעה בתושבים ועלויות המימון (קרן+ריבית)

עיקרי ניתוח איזון תקציבי – סעיף ההכנסות

- ▶ ההכנסות של הרשות גדלו באופן משמעותי מאז 2004, בעיקר בזכות גידול בהכנסות העצמיות. אם זאת היקף החובות של הרשות כמעט והוכפל
- ▶ הסיבה לגידול בחובות הרשות נעוצה בהיקף ההלוואות לטובת התב"ר בשנים 2005-2008. בשנים אלה החוב הוגדל יותר מהחזר
- ▶ חלוקת ההכנסות מארנונה מציגה מגמה שלילית - ההכנסות מארנונה ממגורים תופסות חלק גדול יותר מתוך הכנסות הארנונה למרות שחלקן של ההכנסות ממגורים גדל, נתניה שומרת על מאזן "חיובי" שבו ההכנסות ממ"ר תעסוקה גדולות מההוצאות, אך פער זה מצטמצם
- ▶ נתוני הגביה השנתיים של נתניה מצויינים ומשקל ההנחות בארנונה אינו חריג. הרשות אינה מצליחה לצמצם את היקף החובות הצבורים

עיקרי ניתוח איזון תקציבי – סעיף ההוצאות

- ▶ מגמת הגידול בגרעון ליח' דיור תומכת במדדים האחרים אשר מציגים שחיקה של ההכנסות הראליות של הרשות עקב הטיה לטובת הכנסות ממגורים. הרשות מציגה גרעון קטן ביחס לאשכול
 - ▶ הגרעון במאזן ההכנסות העצמיות ליח' דיור נובע מגידול משמעותי בהוצאה ליח' דיור ביחס לגידול בהכנסה מיחידת דיור, זאת למרות שהדירות בנתניה גדלו באופן משמעותי - הארנונה על הדירות הגדולות לא פיצתה על הגידול בהוצאות
 - ▶ תקציב הרשות גדל אך החלק המושקע בתושב נשמר, נתון חיובי שמעיד על מדיניות ממוקד תושבים. הוצאות השכר נמוכות מממוצע לערים הגדולות
 - ▶ קיימות שתי מגמות הפוכות במדדי השכר בנתניה – העסקת יותר כ"א בכיר, אך בשכר ממוצע יותר נמוך לצד צמצום במספר הפנסיונרים, אך בשכר ממוצע גבוה יותר
-

נספח ניתוח השקעה בתושב

המודד המוניציפאלי

המודד המוניציפאלי

המודד המוניציפאלי

המודד המוניציפאלי

המודד המוניציפאלי

המודד המוניציפאלי

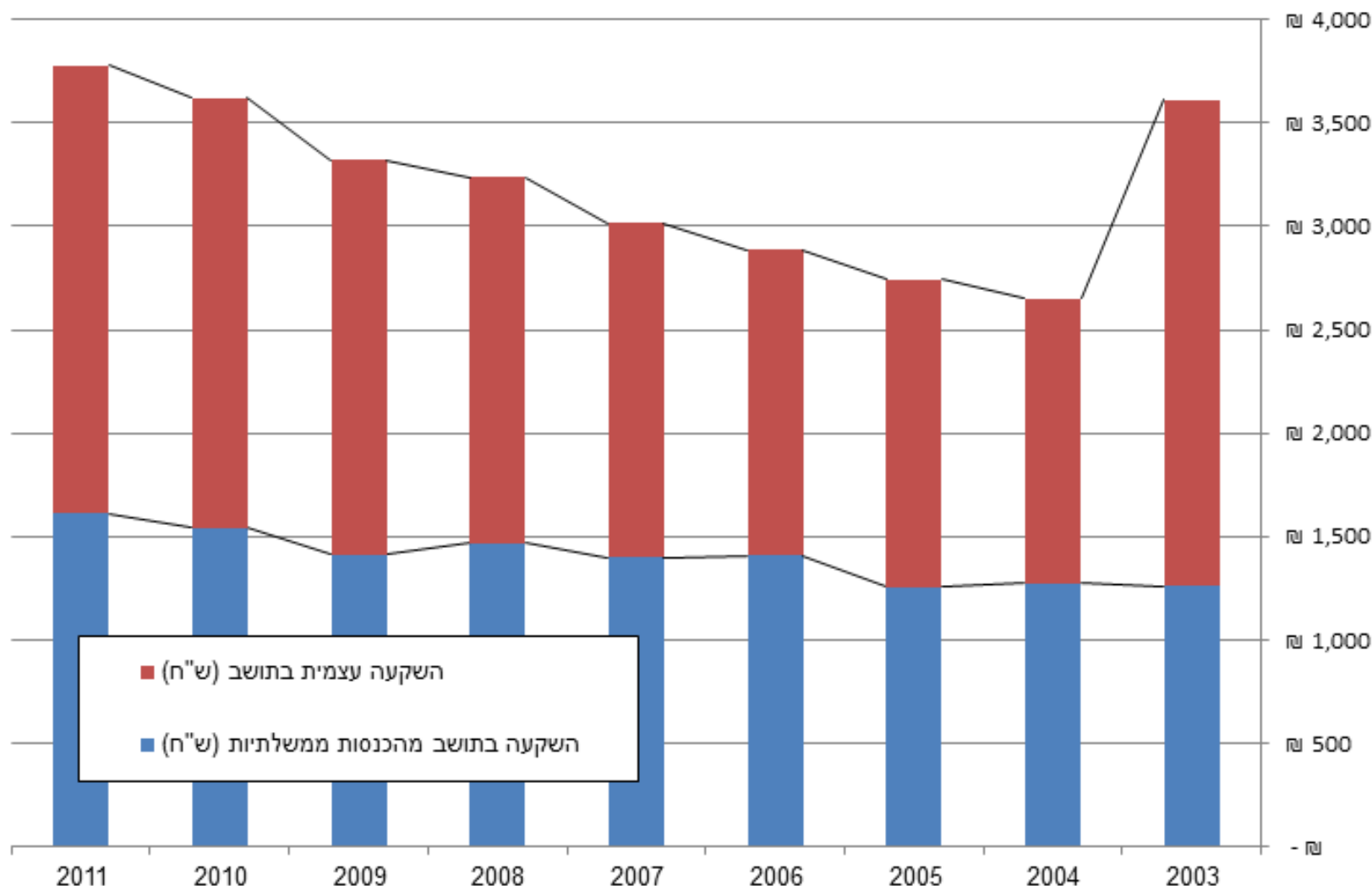
המודד המוניציפאלי

המודד המוניציפאלי

המודד המוניציפאלי

מאז 2004* הגדילה הרשות את ההשקעה בתושב ב-1000 ש"ח לתושב כאשר עיקר התוספת מגיע ממקורות עצמיים

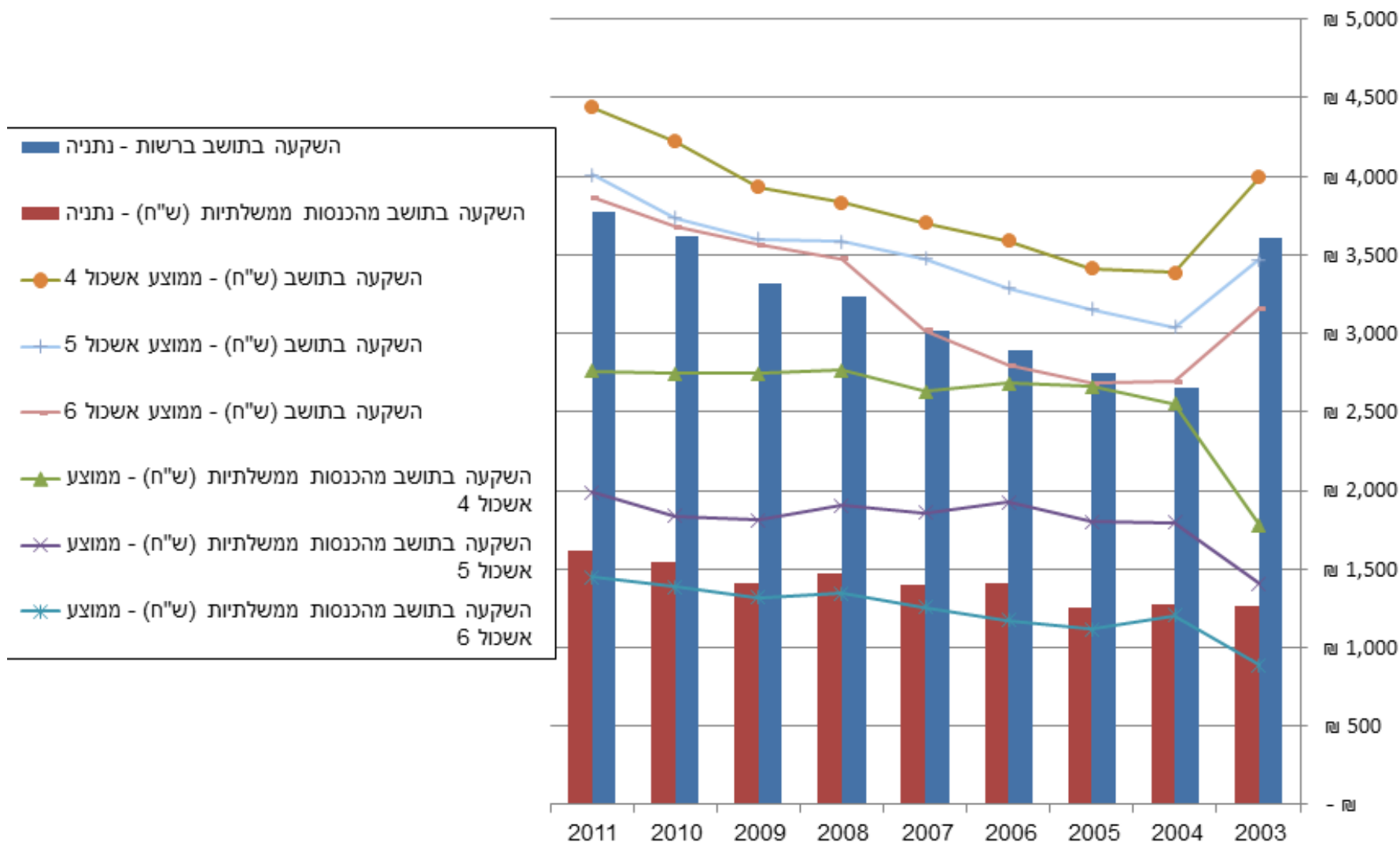
השקעה בתושב ברשות - נתניה

* - בין 2003 ל-2004 יש מדרגה משמעותית בתקציב ההשקעה בתושב עקב קיטון משמעותי בתקציב הרגיל, כאשר עיקר השינוי הוא בתקציב פעולות

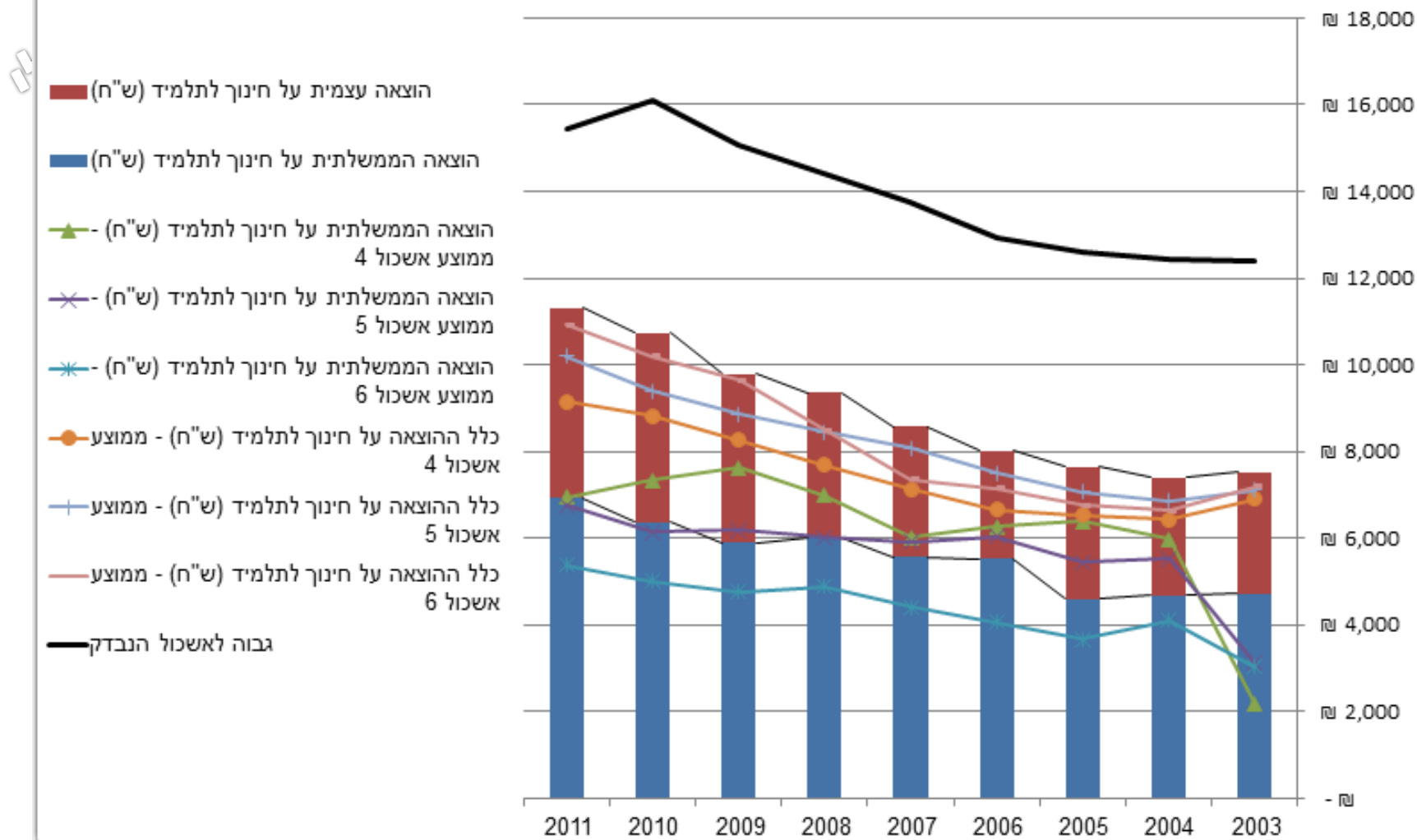
ההשקעה בתושב בנתניה קרובה לממוצע ההשקעה באשכול 5 ו-6 כאשר נתניה משקיעה בממוצע יותר ממקורות עצמיים

השקעה בתושב ברשות - נתניה

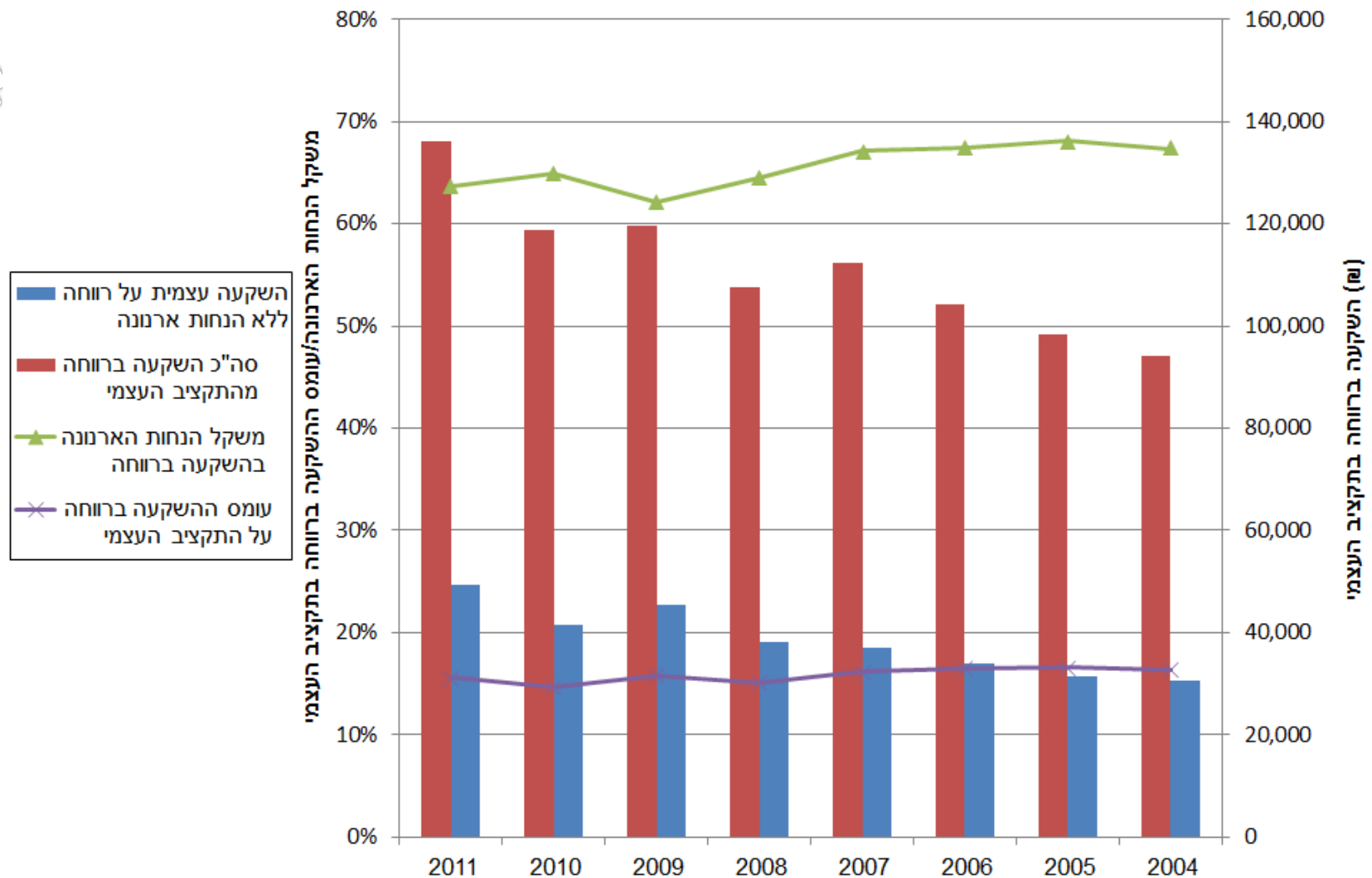
ההשקעה בחינוך בנתניה גבוהה במקצת מהממוצע לאשכול ולאשכולות הסמוכים, בעיקר בזכות השקעה ממקורות עצמיים

השקעה בחינוך ברשות - נתניה

עיקר ההשקעה ברווחה בא לידי ביטוי בהנחות מארנונה אך משקלן ירד מעט. עומס ההשקעה ברווחה על התקציב העצמי אופייני לערים גדולות

נתייה - השקעה ברווחה מהתקציב העצמי

נספח ניתוח כלכלי של הרשות

המודד המונציפאלי

המודד המונציפאלי

המודד המונציפאלי

המודד המונציפאלי

המודד המונציפאלי

המודד המונציפאלי

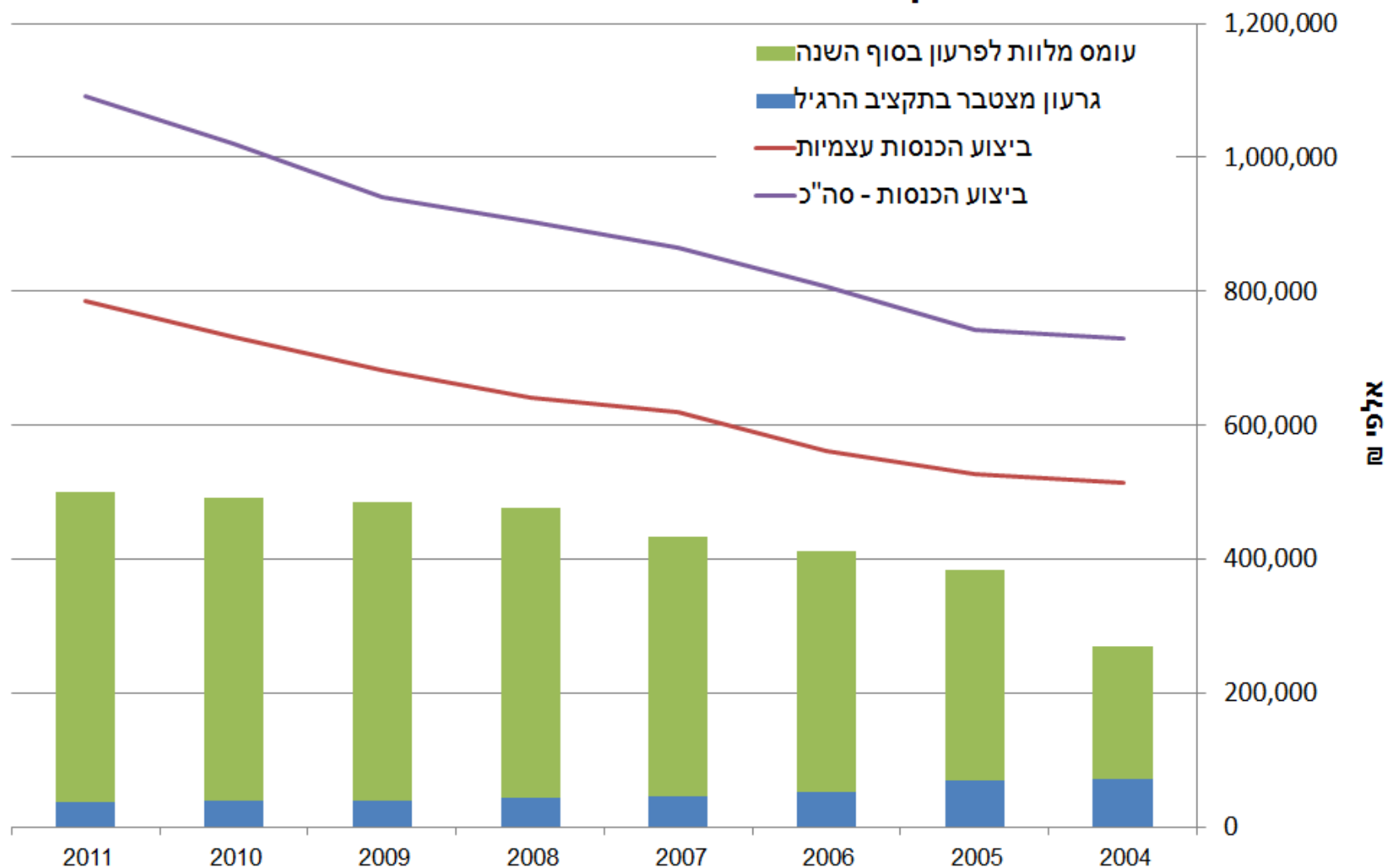
המודד המונציפאלי

המודד המונציפאלי

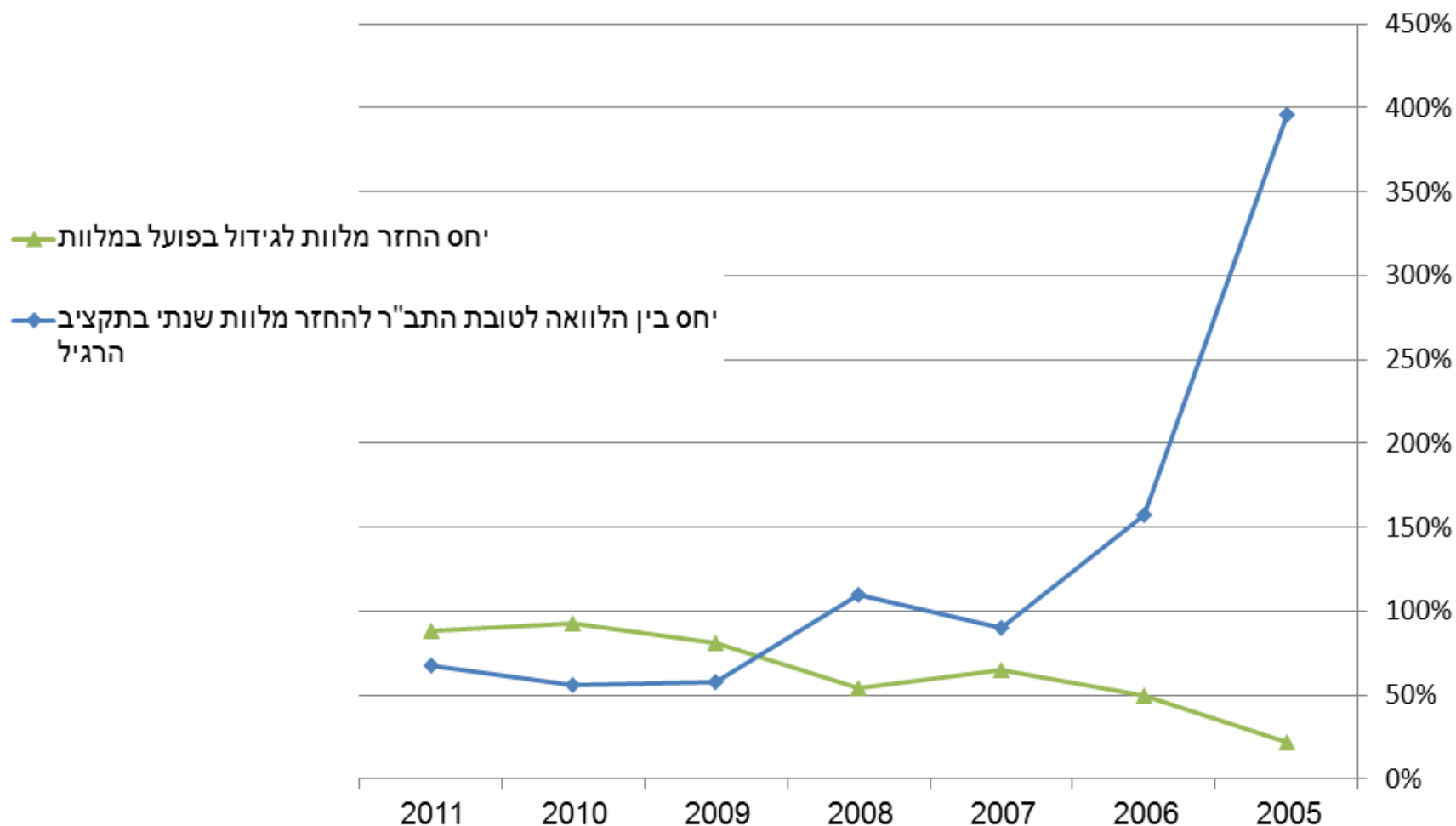
ההכנסות של הרשות גדלו באופן משמעותי מאז 2004, בעיקר בזכות גידול בהכנסות העצמיות. אם זאת היקף החובות של הרשות כמעט והוכפל

נתניה - הגרעון ועומס המלוות ביחס להכנסות בפועל

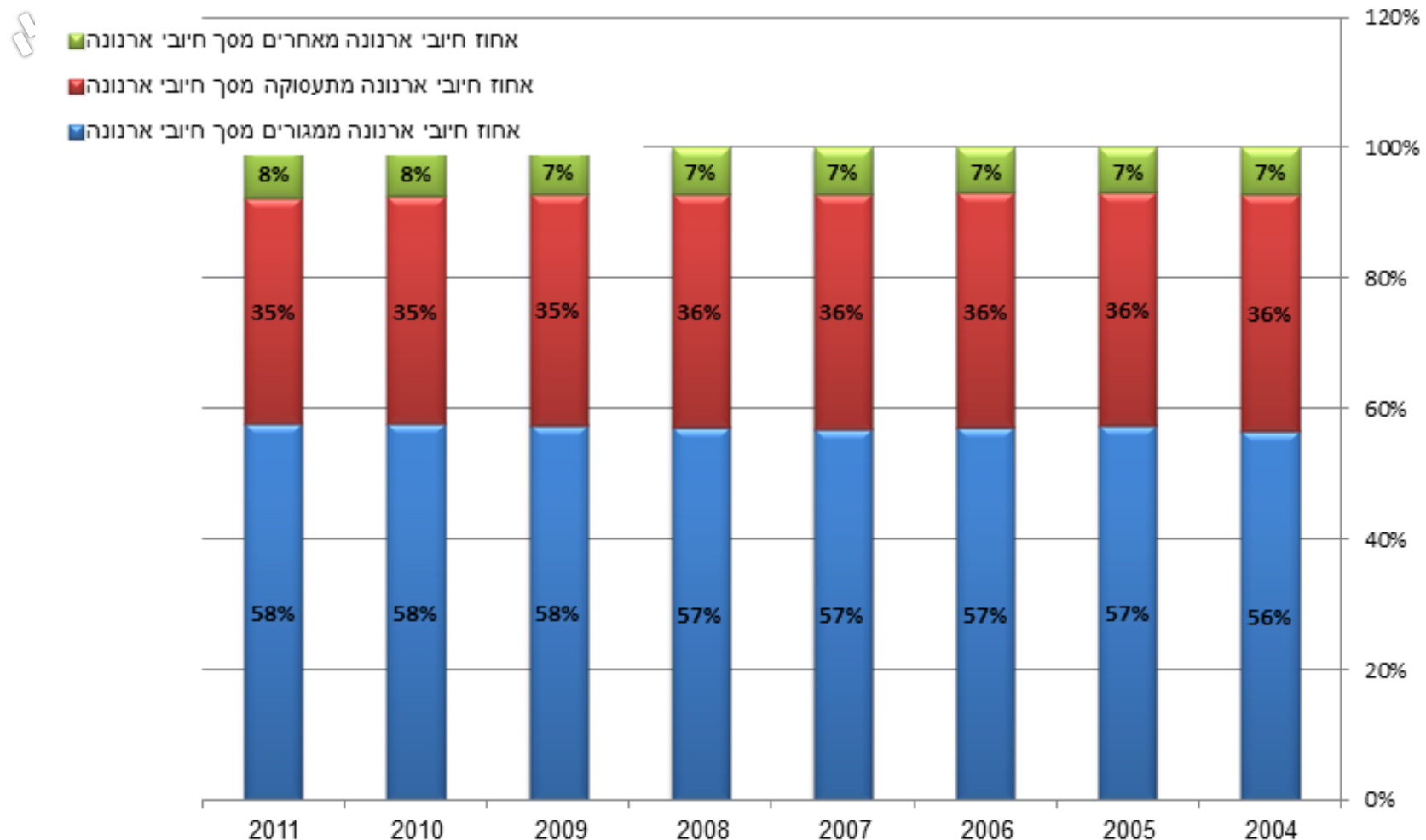
הסיבה לגידול בחובות הרשות נעוצה בהיקף ההלוואות לטובת התב"ר בשנים 2005-2008. בשנים אלה החוב הוגדל יותר מהחזר

נתניה - יחסי מחזור חוב

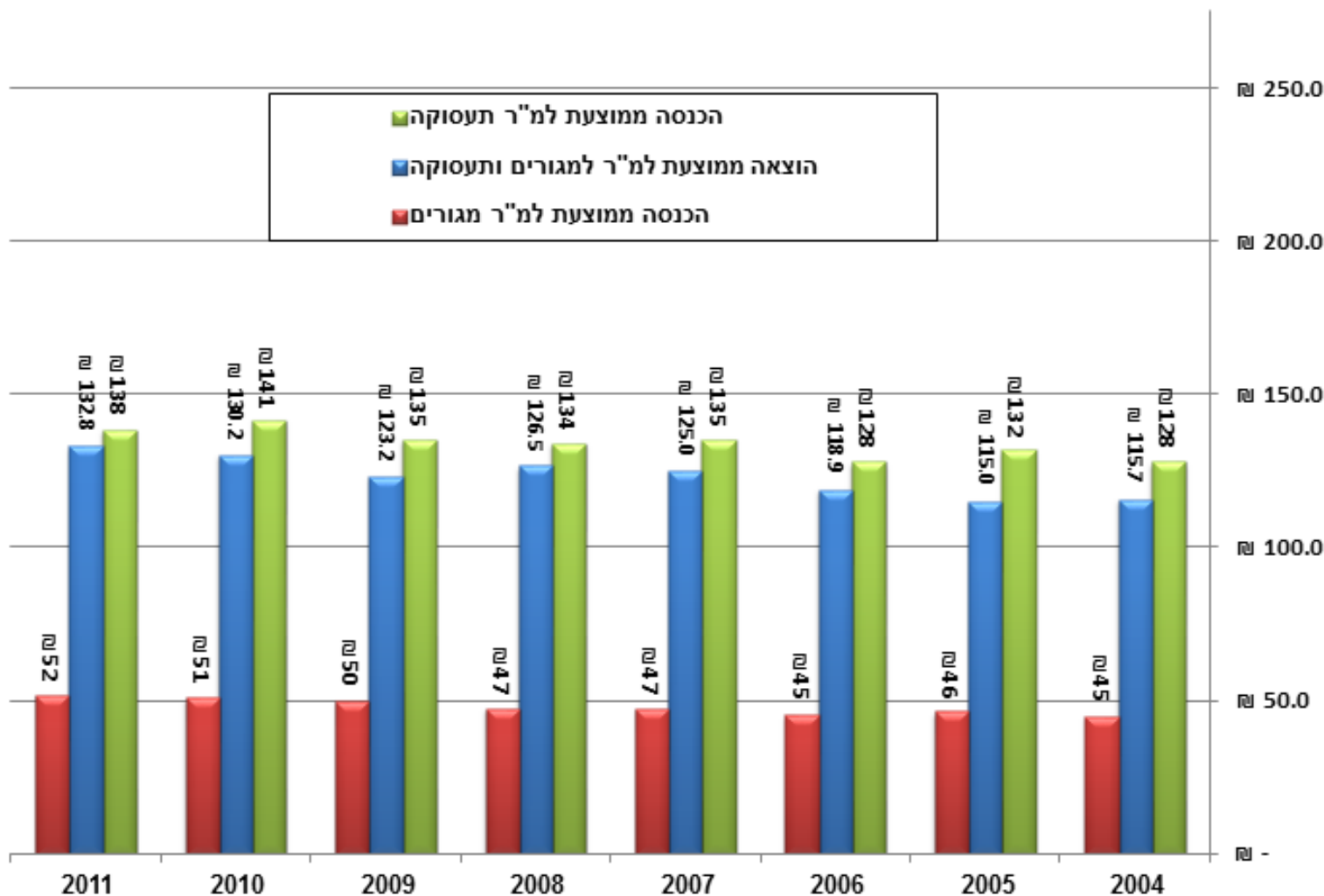
חלוקת ההכנסות מארנונה מציגה מגמה שלילית - ההכנסות מארנונה ממגורים תופסות חלק גדול יותר מתוך הכנסות הארנונה

נתניה - חלוקת ההכנסה מארנונה

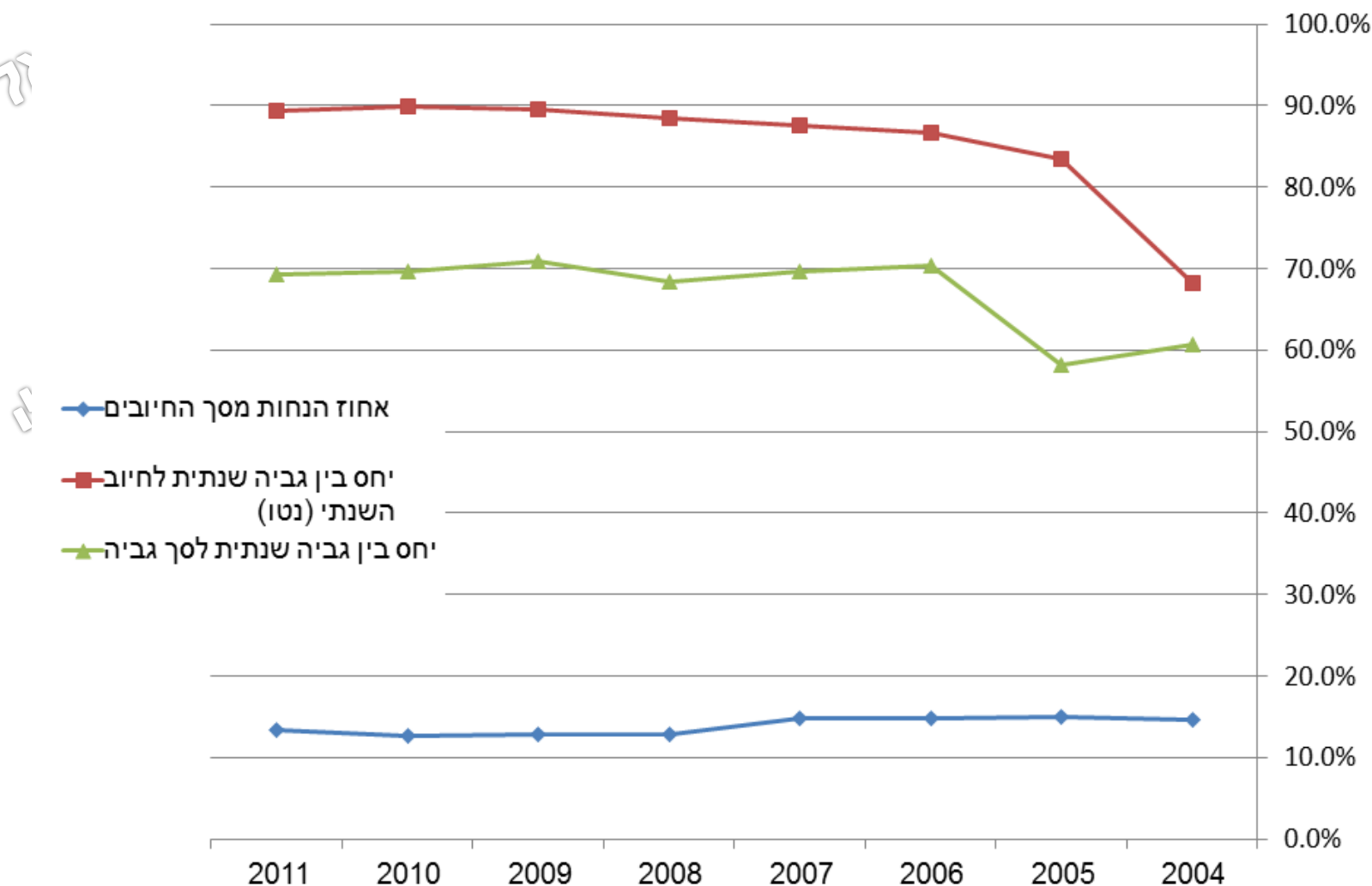
למרות שחלקן של ההכנסות ממגורים גדל, נתניה שומרת על מאזן "חיובי" שבו ההכנסות ממ"ר תעסוקה גדולות מההוצאות, אך פער זה מצטמצם

נתניה - מדדי ארנונה - הכנסה והוצאה למ"ר מגורים ותעסוקה

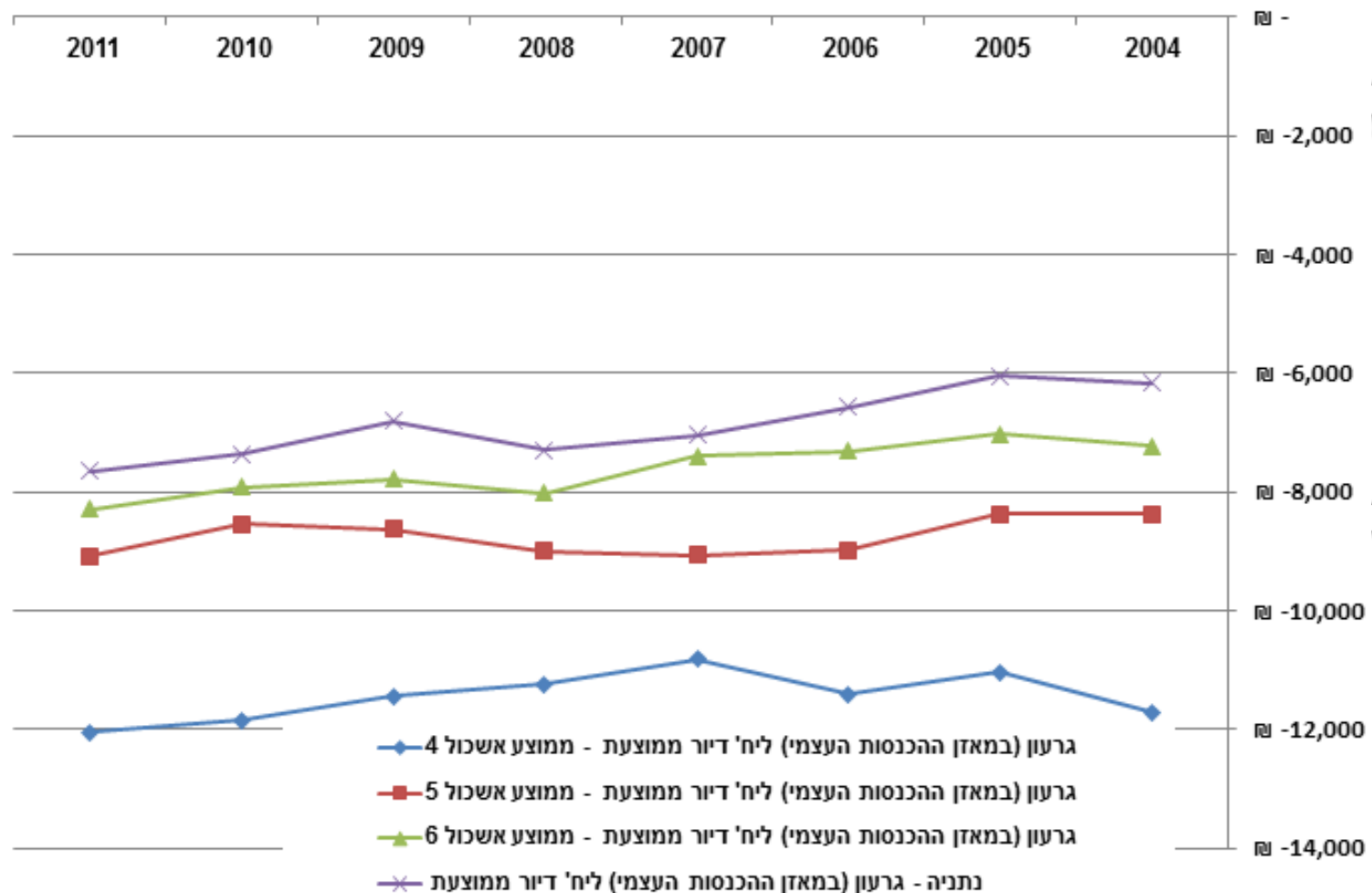
נתוני הגביה השנתיים של נתניה מצויינים ומשקל ההנחות בארנונה אינו חריג. הרשות אינה מצליחה לצמצם את היקף החובות הצבורים

נתניה - נתוני גביית ארנונה

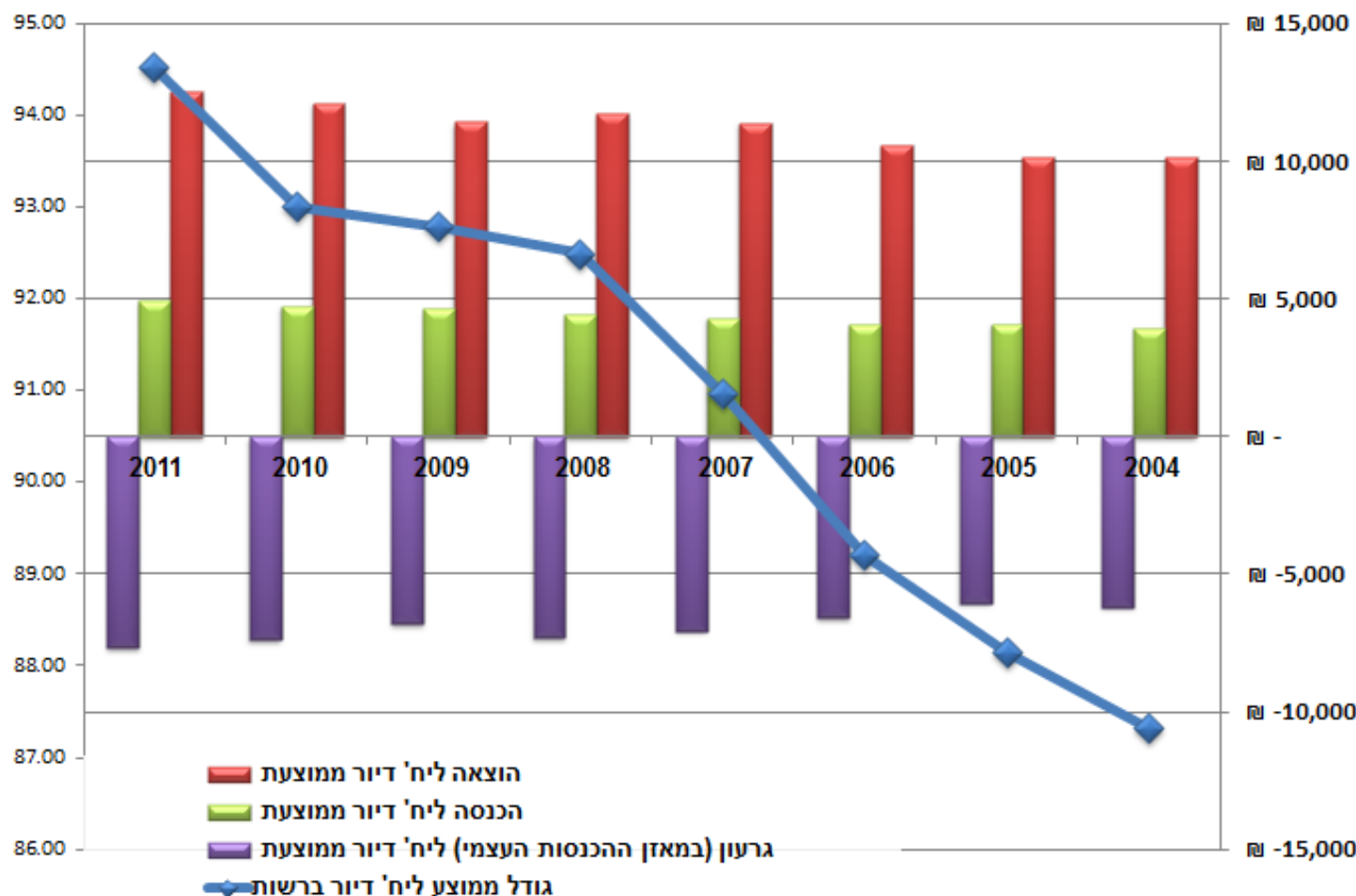
מגמת הגידול בגרעון ליח' דיור תומכת במדדים האחרים אשר
 מציגים שחיקה של ההכנסות הראליות של הרשות עקב הטיה
 לטובת הכנסות ממגורים. הרשות מציגה גרעון קטן ביחס לאשכול

נתניה - גרעון (במאזן ההכנסות העצמי) ליח' דיור ממוצעת - השוואה בין
 אשכולות

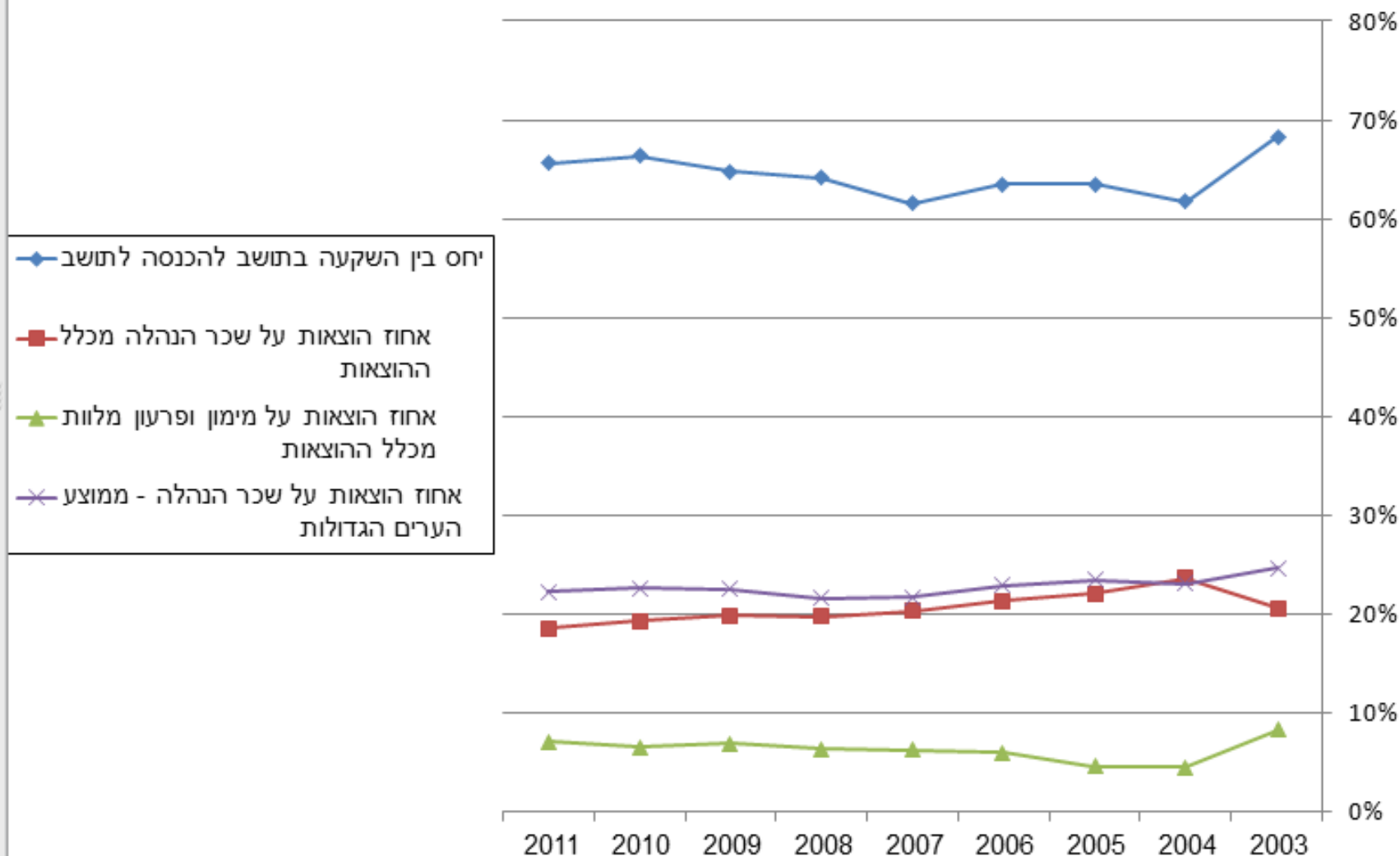
הגרעון במאזן ההכנסות העצמיות ליח' דיור נובע מגידול משמעותי בהוצאה ליח' דיור ביחס לגידול בהכנסה מיחידת דיור, זאת למרות שהדירות בנתניה גדלו באופן משמעותי - הארנונה על הדירות הגדולות לא פיצתה על הגידול בהוצאות

נתניה - גרעון (במאזן ההכנסות העצמי) ליח' דיור ממוצעת

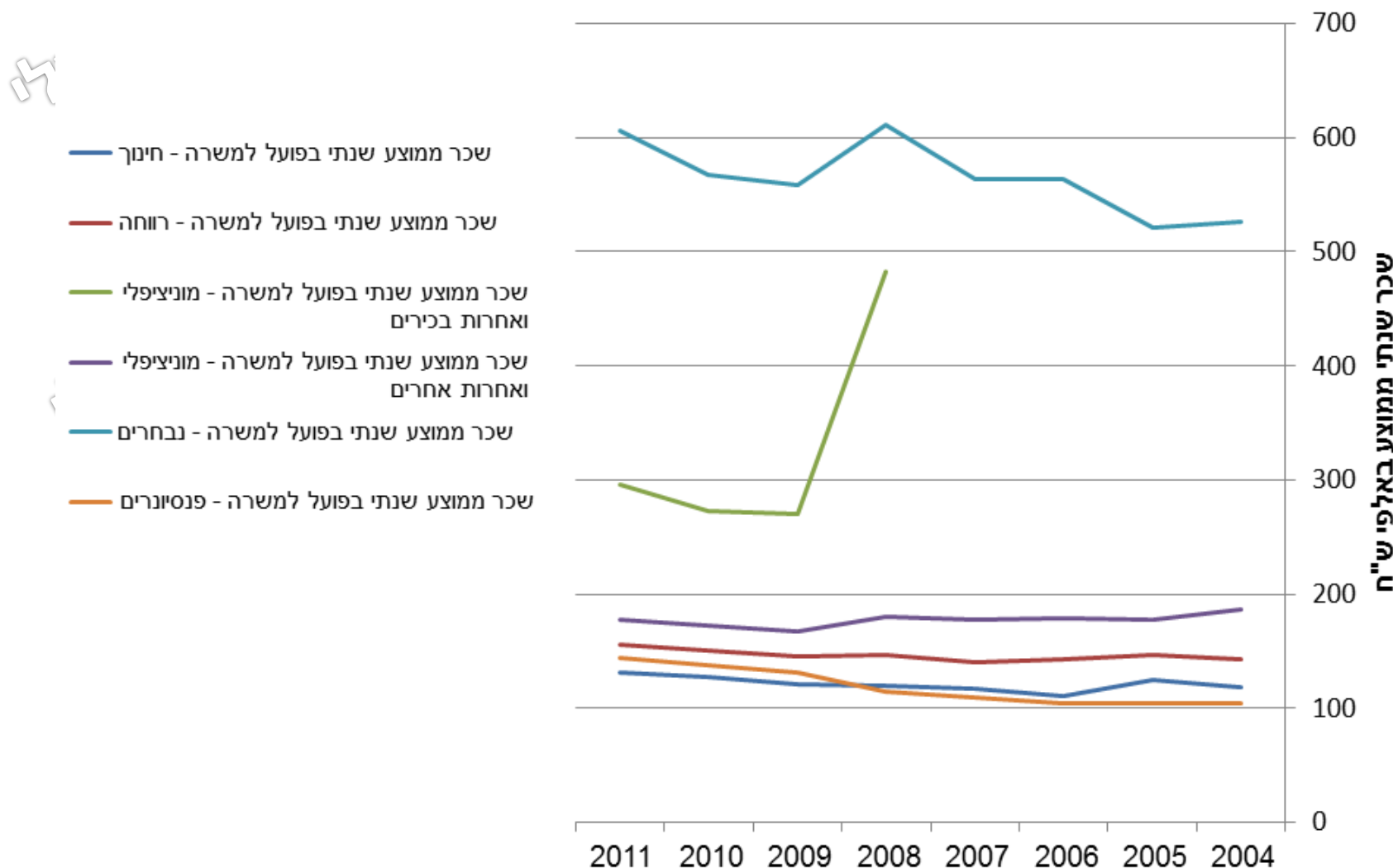
תקציב הרשות גדל אך החלק המושקע בתושב נשמר, נתון חיובי שמעיד על
מדיניות ממוקד תושבים. הוצאות השכר נמוכות מממוצע לערים הגדולות

מדדי הוצאות של הרשות - נתניה

קיימות שתי מגמות הפוכות במדדי השכר בנתניה – העסקת יותר כ"א בכיר, אך בשכר ממוצע יותר נמוך לצד צמצום במספר הפנסיונרים, אך בשכר ממוצע גבוה יותר

נתניה - שכר שנתי ממוצע למשרה

השקעות תב"ר בין 2004-2011 הניבו תוצאות חיוביות על התקציב הרגיל – הגידול בהשקעה השנתית בתושב ובעלויות המימון מאוזנים ע"י הגידול בהכנסות השנתיות כאשר ההכנסות מארנונה מתעסוקה מפצות על הפער בהכנסות ארנונה ממגורים

